

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/138/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206466
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1113206466.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., ul. 29. augusta č. 1/A, Bratislava, IČO: 31 338 976, proti žalovanej: L. V. N., nar. XX.XX.XXXX, Za Z. Č..X, N., štátny občan SR, o zaplatenie sumy 216,41 Eur, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 7. februára 2020 č.k. 17C 22/2013-251 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalobu zamietá a žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 216,41 Eur v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vychádzal zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcom, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 128,44 Eur z dôvodu neuhradeného poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov. V priebehu konania došlo uznesením súdu prvej inštancie č. k. 17C 22/2013-30 zo dňa 09.12.2013 k pripusteniu zmeny petitu žalobného návrhu, v zmysle ktorého sa žalobca domáhal, aby mu žalovaná zaplatila sumu vo výške 216,41 Eur a trovy konania.

3. Rozsudkom zo dňa 21.3.2014 č.k. 17C 22/2013-97 súd prvej inštancie vyhovel žalobnému návrhu žalobcu a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 216,41 Eur a nahradiť mu trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 16,50 Eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Mal za preukázané, že žalobca vedie žalovanej účet ako majiteľovi cenných papierov, čo odporkyňa v konaní nenamietala, uplatnila námietku premlčania nároku. Bol toho názoru, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, kedy platí všeobecná štvorročná premlčacia doba, ktorá začala plynúť po ich splatnosti. Preto, keď fakturované sumy žalobcom, ktorých zaplatenia sa domáha, boli splatné dňa 28.2.2009 a 15.2.2010 a žaloba bola podaná na súd až dňa 25.2.2013, teda pred uplynutím uvedenej premlčacej doby, mal za to, že nárok žalobcu nie je premlčaný. K námietke žalovanej ohľadom výšky poplatkov uviedol, že tieto boli určené podľa cenníka žalobcu, v zmysle ktorého výška poplatku závisí od objemu cenných papierov na účte majiteľa a ich menovitej hodnoty. Mal za to, že žalobca pri určení výšky poplatku za vedenie majiteľa účtu postupoval v súlade s § 103 zákona cenných papieroch, a to pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších

predpisov umožnil žalovanej bezodplatný prevod akcií na Fond národného majetku SR, ktorú možnosť žalovaná využila, Fond národného majetku SR za ňu žalobcovi uhradil sumu 447,47 Eur a zvyšnú časť 216,41 Eur si žaloba voči nej uplatnil. Tiež uviedol, že žalobca v súvislosti s vedením účtu žalovanej nebol povinný jej zasielať výpisy z jej účtu, ani ju informovať o zmene výšky poplatkov. Za dôvodnú nepovažoval ani námietku žalovanej, že žalobca bol povinný ňou uzavrieť zmluvu o vedení účtu, nakoľko v zmysle § 58 ods. 1 zákona o cenných papieroch Stredisko cenných papierov bolo povinné zriadiť účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie.

4. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na odvolanie žalovanej uznesením zo dňa 30.10.2015 č.k. 4Co 470/2014-128 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovanou a charakterom právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou a tiež sa vysporiadať s tým, či predmetný záväzkový vzťah nesie znaky spotrebiteľského vzťahu.

5. Predchádzajúcim v poradí druhým rozsudkom zo dňa 14. júna 2016 č.k. 17C 22/2013-156 súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu. Mal za preukázané, že žalobca viedol účet žalovanej ako majiteľa cenných papierov, čo žalovaná v konaní nenamietala a že v zmysle § 58 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch Stredisko cenných papierov bolo povinné zriadiť účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonávanej podľa osobitných predpisov. Konštatoval, že aj keď s účinnosťou zákona č. 566/200 Z.z. o cenných papieroch vznikla žalobcovi povinnosť viesť účet žalovanej za odplatu, z ustanovení zákona o cenných papieroch nevyplýva žalobcovi povinnosť uzavrieť písomnú zmluvu o vedení účtu. Účinnosťou zákona č. 566/2001 Z.z. (t.j. dňa 1.1.2002) došlo k zrušeniu účinnosti zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, a teda aj ustanovenia § 56 ods. 7 zákona o cenných papieroch. Uviedol, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravoval najmä zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch (§105 ods. 5) a Obchodným zákonníkom, v rámci ktorého právneho vzťahu mal žalobca postavenie dodávateľa služby (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ďalej len „OZ“), spočívajúcej v zriadení a vedení účtu pre žalovanú ako majiteľku cenných papierov, žalovaná ako nepodnikajúca fyzická osoba mala postavenie majiteľa účtu a spotrebiteľa súčasne (§ 52 ods. 4 OZ) a ich zmluvný vzťah, ktorý mal charakter nepomenovanej spotrebiteľskej zmluvy, bol založený zákonom, ktorý nevyžadoval, aby došlo k uzavretiu zmluvy o vedení účtu v písomnej forme (§ 58 ods. 1 zák. č. 600/1992 Zb., § 105 ods. 5 zák.č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch). Poukázal na ust. § 269 ods. 2 Obch. zák., ktoré ustanovuje, že účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy a na judikatúru NS SR, podľa ktorej § 52 ods. 2 tretej vety OZ, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, vzťahuje sa aj na právne vzťahy pred jeho účinnosťou. Napokon konštatoval, že s účinnosťou od 1.5.2014 bolo zákonom č. 102/2014 Z.z. zavedené ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Uviedol, že predmetným ustanovením § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. bola súdu zakotvená povinnosť v konaniach, v ktorých je uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi, prihliadať na premlčanie nároku ex offo -z úradnej povinnosti. Preto v spotrebiteľských veciach aj bez toho, aby sa spotrebiteľ dovoľal premlčania voči nemu uplatneného nároku, má súd povinnosť skúmať, či nárok nie je premlčaný a ak dospeje k záveru, že je premlčaný, musí na túto skutočnosť prihliadnuť a žalobcovi nárok nepriznať. Vyslovil názor, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou, pokiaľ ide o úhradu poplatku za vedenie účtu, má znaky spotrebiteľského vzťahu podľa § 52 a nasl. OZ, preto ak splatnosť poslednej faktúry nastala dňa 15.2.2010, premlčacia doba žalobcovi začala plynúť dňa 16.2.2010 a uplynula dňa 16.2.2013 (§ 101 OZ). Žalobcom podanú žalobu dňa 25.2.2013 mal tak súd prvej inštancie za podanú po uplynutí premlčacej doby, preto ex offo, bez ohľadu na námietku premlčania uplatnenú žalovanou, žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením zo dňa 27. júna 2018 č.k. 4Co 176/2017-212 vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po novelizáciách sa právna úprava evidencie cenných papierov ustálila a účet cenných papierov vedie Centrálny depozitár

cenných papierov SR, a.s. (ďalej len „Centrálny depozitár“), za vedenie účtu mu podľa ust. § 99 ods. 8 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách náleží odplata, ktorú začal Centrálny depozitár od jednotlivých majiteľov, pre ktorých účty vedie, vymáhať už v priebehu posledných rokov. Uviedol, že zákon o cenných papieroch dlžku premlčacej doby nároku na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov výslovne neupravuje; v zákone zároveň chýba odkaz, na ktorý by adresátov právnej normy jednoznačne nasmeroval na príslušný subsidiárny právny predpis, ktorým by sa problematika premlčania spravovala. Odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 10.11.2017 č. II.ÚS 677/2017-25, v ktorom za účelom zaujatia stanoviska z dôvodu odlišných rozhodnutí súdov akceptoval právny názor NS SR vo veci sp. zn. 1Obdo 42/2015, kde uviedol, že sa v týchto veciach jedná o záväzok zo vzťahu majiteľa účtu a žalobcu a záväzok vzniknutý ex lege, a nie o záväzok zo vzťahu uvedenom v § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch. Keďže § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch presne určuje okruh vzťahov, ktoré sa subsidiárne podriaďujú Obchodnému zákonníku, nie je prípustné analogické použitie takéhoto odkazu na vzťahy, ktoré podmienky určené zákonom nespĺňajú. Pokiaľ neexistuje v osobitnom predpise pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na právny predpis (ako je to v § 105 zákona o cenných papieroch), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný právny predpis občianskeho práva, teda výlučne Občiansky zákonník, pokiaľ nejde o relatívny obchod. Z povahy záväzku, ktorý nespĺňa podmienky relatívneho ani absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa ust. § 261 ods. 1 až 3, resp. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, keďže nevznikol na základe zmluvy, ale zo zákona, ako aj z povahy žalovaného ako subjektu bez podnikateľského charakteru vyplýva, že na daný vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a je potrebné aplikovať všeobecný predpis občianskeho práva - Občiansky zákonník. Podľa ústavného súdu ide o spotrebiteľský vzťah, preto sa aplikuje Občiansky zákonník. Odvolací súd preto odvoláciu námietku žalobcu ohľadom charakteru právneho vzťahu medzi ním a žalovanou vzhľadom na vyššie uvedené, nepovažoval za dôvodnú. Vzťah medzi žalobcom ako Centrálnym depozitárom a žalovanou ako majiteľom účtu (ktorý nie je členom), je vzťahom, ktorý nie je vyjadrený v ust. § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch, preto naň nemožno vzťahovať úpravu Obchodného zákonníka, ktorá sa týka len vzťahu medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený a Centrálnym depozitárom a na právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu. Ak právny vzťah medzi žalobcom ako Centrálnym depozitárom a žalovanou ako majiteľom účtu nie je vyjadrený v ust. § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch, tak potom následne ani naň nedopadá aplikácia Obchodného zákonníka ako hmotného práva. Skonštatoval tak, že súd prvej inštancie na danú vec správne aplikoval Občiansky zákonník ako hmotné právo na posúdenie premlčania uplatneného nároku žalobcu a správne vyhodnotil aj plynutie premlčacej doby. Súd prvej inštancie sa však neriadil právnym názorom odvolacieho súdu a nevysporiadal sa s námietkou premlčania vznesenou žalovanou, ale nesprávne aplikoval ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR PL.ÚS 11/2016zo dňa 7.2.2018, ktorý rozhodol, že ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Uvedené ust. § 5b zákona č.250/007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa dňom vyhlásenia nálezu Š SR v Zbierke zákonov tak stratilo účinnosť, čo znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľského vzťahu po vyhlásení tohto nálezu ÚS SR sp.zn. PL.ÚS 11/2016 v Zbierke zákonov nemôže ďalej sám bez návrhu prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, ani na oslabenie nároku voči spotrebiteľovi bez zohľadnenia či sa spotrebiteľ námietky premlčania dovoľáva. Preto keď žalovaná sa tejto námietky premlčania nároku žalobcu dovoľala, bolo potrebné, aby sa s ňou súd prvej inštancie vysporiadal.

7. Súd prvej inštancie neriadil sa právnym názorom odvolacieho súdu, uvedeným vo vyššie uvedených uzneseniach, ktorými boli jeho predchádzajúce rozsudky zrušené a vrátené mu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s vysloveným právnym názorom, ktorým bol v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) a napadnutým rozsudkom zo dňa 7. februára 2020 č. k. 17C 22/2013-25 uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 216,41 Eur v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Konštatoval, že žalobca faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 21. 12. 2008, splatnou dňa 28.2.2009 vyúčtoval žalovanej sumu 10 000 Sk (331,94 Eur) ako poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008. Žalobca evidoval ku dňu 22.2.2013 nedoplatok za rok 2008 v sume 128,44 Eur. Žalobca následne faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2009, splatnou dňa 15.02.2010 vyúčtoval žalovanej sumu 10 000 Sk (331,94 Eur) ako poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2009. Žalobca evidoval ku dňu 3.12.2013 nedoplatok za rok 2009 v sume 87,97 Eur. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Vložka číslo: 493/B vyplýva, že Centrálny depozitár

cenných papierov SR, a. s. v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje okrem iného aj služby, spočívajúce

- a) v evidencii majiteľov zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov a údajov o cenných papieroch na klientských účtoch členov v rozsahu ustanovenom zákonom o cenných papieroch,
- b) v evidencii zmien na účtoch majiteľov v rozsahu ustanovenom zákonom o cenných papieroch a na klientských účtoch členov a
- c) v zriaďovaní a vedení účtu majiteľa pre centrálného deponitára a v zabezpečovaní s tým súvisiacich služieb.

8. Po právnej stránke vychádzal z ustanovení § 56 ods. 1 písm. a), § 57, § 58 ods. 1, zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, § 99 ods. 8, § 99 ods. 4 písm. h), § 103 ods. 1, § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014),

9. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/18/2017 zo dňa 28.2.2015 a ust. § 58 ods. 5 pôvodného zákona o cenných papieroch, ktoré je v danej veci ako ustanovenie platné a účinné v čase vzniku daného právneho vzťahu rozhodujúce, podľa ktorého sa právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom, v spojitosti s ust. § 161 zákona č. 566/2011 Z. z. o cenných papieroch (Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak), totiž nepochybne vyplýva, že daný právny vzťah; ktorý navyše nemožno považovať ani za spotrebiteľský; vzniknutý podľa pôvodného zákona o cenných papieroch, sa riadi právnou úpravou Obchodného zákonníka, ktorý v ust. § 397 stanovuje všeobecnú štvorročnú premlčaciu dobu, a tá sa potom uplatní i v prípade práva uplatneného podanou žalobou v preskúmvanej veci. Súd prvej inštancie preto vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na premlčanie práva žalobcu uplatneného žalobou aplikoval všeobecnú premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka, a nie štvorročnú premlčaciu dobu podľa Obchodného zákonníka (bod 6. odôvodnenia uznesenia). Tiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 12Co/2/2016 zo dňa 21.11.2017, podľa ktorého vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je vzťahom spotrebiteľským, nemôžu byť predmetom prieskumu abstraktnej kontroly činnosti, resp. postupy žalovaného, ktoré opisuje obšírne vo svojej žalobe žalobca. Odmena za vedenie účtov zaknihovaných cenných papierov, ktorej samotný nárok a výšku žalobca spochybňuje, nie je uplatňovaná, nevznikla na zmluvnom základe a jej zmluvný základ ani zákon nepredpokladá. Preto absentuje základná podmienka, aby súd vykonal abstraktnú kontrolu. V predmetnom spore totiž absentujú zmluvné podmienky, ktoré by mohli byť predmetom prieskumu a z tohto dôvodu nemôžu byť predmetom prieskumu ani prípadné dokumenty, na ktoré sa odvoláva žalobca .

10. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu mal v konaní preukázané, že žalobca viedol účet žalovanej ako majiteľke cenných papierov, čo žalovaná v konaní nenamietala. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou nepredstavuje spotrebiteľskú zmluvu, keďže medzi žalobcom a žalovanou nedošlo k uzavretiu zmluvy v zmysle ust. § 43a Obč. zák., ale tento právny vzťah vznikol priamo zo zákona. Právnym dôvodom vzniku predmetného vzťahu bol zákon č. 600/1992 Zb. a nie zmluva v zmysle Obč. zák. ako predpokladá ust. § 52 Obč. zák., upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 6.11.2013 uviedla, že medzi účastníkmi konania neexistuje zmluvný vzťah, t.j. dohoda o vedení majetkového účtu. Vychádzajúc z tvrdení žalobcu a žalovanej a s poukazom na ust. § 58 ods. 1 zák. č. 600/1992 Zb. došiel k záveru, že *conditio sine qua non* vzťahu medzi žalobcom a žalovanou je zákon o cenných papieroch (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/42/2015 z 8. júna 2016). Vzhľadom na to, že v danom prípade sa nejedná o zmluvný vzťah, nebolo zo strany súdu možné aplikovať právne normy spotrebiteľského práva, ktoré sú upravené v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (viď uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/18/2017 zo dňa 28. 02. 2015). Pri posudzovaní námietky premlčania, ktorú si žalovaná uplatnila podľa ust. § 101 OZ, túto neakceptoval, a to aj s prihliadnutím na uznesenie KS BA sp. zn. 8Co/18/2017, podľa ktorého na daný právny vzťah, ktorý vznikol zo zákona je potrebné aplikovať štvorročnú premlčaciu dobu podľa Obchodného zákonníka (§ 397 ods. 1 OBZ). Mal potom za to, že ak splatnosť faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2008 nastala dňa 28.2.2009, štvorročná premlčacia doba v tomto prípade začala žalobcovi plynúť dňa 1.3.2009 a márne by uplynula dňa 28.2.2013, t.j. štvrtok (§ 397 ods. 1 OBZ). Ak splatnosť faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2009 nastala dňa 15.2.2010, premlčacia doba v tomto prípade začala žalobcovi plynúť

dňa 16.2.2010 a márne by uplynula dňa 17.2.2014, t.j. pondelok, nakoľko deň 15.2.2014 bol dňom pracovného pokoja (§ 397 ods. 1, § 1 ods. 2 OBZ v spojení s ust. § 122 ods. 3 OZ). Preto keď bola žaloba podaná zo strany žalobcu Okresnému súdu Bratislava I dňa 25.2.2013, bola podaná počas plynutia štvorročnej premĺčacej doby v súvislosti s faktúrou č. faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2008 a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2009, v dôsledku čoho vyhodnotil námietku premĺčania, ktorú si uplatnila žalovaná ako nedôvodnú. Dospel k záveru, že žalobca riadne a včas uplatnil právo na zaplatenie dlžnej sumy v súvislosti s faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2008, splatnou dňa 28.2.2009 (žalobca ku dňu 22.2.2013 evidoval vo vzťahu k žalovanej nedoplatok za rok 2008 v sume 128,44 Eur) a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2009, splatnou dňa 15.2.2010 (žalobca ku dňu 3.12.2013 evidoval nedoplatok za rok 2009 v sume 87,97 Eur), s poukazom na ust. § 99 ods. 8 zákona č. 566/2001 Z.z. vznikol žalobcovi nárok, aby mu žalovaná uhradila odplatu za vedenie účtu zaknihovaných cenných papierov. Pokiaľ ide o nesúhlas žalovanej s návrhom na zaplatenie poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov, nakoľko uvedené poplatky považuje za amorálne, resp. podľa žalovanej sú v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou obvyklej ceny v mieste a v čase, uviedol, že pod pojmom dobré mravy možno rozumieť pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, č.k. IV. ÚS 55/2011-19). Obsah dobrých mravov spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania (Rc 88/98) a za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a právnych noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných. Ide o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktoré odpovedajú všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti (3 Cdo 137/2003 NS SR). Dobré mravy sú merítkom hodnotenia konkrétnych situácií, zodpovedajúcich všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti so všeobecnými morálnymi zásadami spoločnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 29/2007 zo dňa 23.9.2008). Dobré mravy netvoria spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a pod. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Občiansky zákonník, ani iný predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné, a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán, nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi, alebo nie (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 16Co/152/2008). Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalobca nemohol dopustiť amorálneho konania, ak v súlade so zákonom o cenných papieroch viedol účet v prospech žalovanej, ako majiteľke zaknihovaných cenných papierov. Práve naopak, ak by tak žalobca nepostupoval, dopustil by sa protiprávneho konania, ktoré by malo znaky amorálnosti. Z tohto dôvodu vyhodnotil tvrdenie žalovanej o amorálnosti postupu žalobcu pri vyúčtovaní odmeny za vedenie účtu ako účelové s cieľom vyhnúť sa splneniu poplatkovej povinnosti. Bolo vecou zákonodarcu a vlády SR, aby pristupovala k tejto téme čo najcitlivejšie z pohľadu bežného občana SR, avšak ak došlo k prijatiu legislatívy v tejto oblasti, v zmysle ktorej postupoval žalobca a takáto právna norma nebola vyhlásená ani Ústavným súdom SR za protiústavnú, nemôže žalovaná stavať súd do polohy akéhosi hodnotiteľa právnej normy z hľadiska jej amorálnosti a prijateľnosti, nakoľko ide o otázku výsostne politickú, a nie otázku morálnu. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Vzhľadom na to, že zákon o cenných papieroch umožňuje žalobcovi, aby si v súlade s ust. § 99 ods. 8 uplatnil vo vzťahu k žalovanej odplatu za vedenie účtu zaknihovaných cenných papierov, súd nezistil zo strany žalobcu nič také, čo by mohlo byť hodnotené ako za rozpor s dobrými mravmi a so zaužívanými hodnotami tejto spoločnosti.

Pokiaľ ide o námietku žalovanej, podľa ktorej bol žalobca povinný uzavrieť s ňou zmluvu o vedení účtu, v tejto súvislosti zistil, že v zmysle § 58 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, Stredisko cenných papieroch bolo povinné zriadiť účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov. V zmysle § 56 ods. 7 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, činnosť podľa § 58 ods. 1 vykonávalo Stredisko cenných papierov bezplatne. Ostatné činnosti vykonávalo stredisko za odplatu na

základe zmluvy. Nakoľko právny predchodca žalobcu nezriadil účet žalovanej za odplatu, nemal s ňou ani povinnosť uzavrieť zmluvu o vedení účtu. Povinnosť uzavrieť zmluvu by mal žalobca iba za splnenia podmienky, že by zriadil žalovanej účet za odplatu. Je pravdou, že účinnosťou zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, vznikla žalobcovi povinnosť viesť účet žalovanej za odplatu, avšak z ustanovení zákona o cenných papieroch nevyplývala žalobcovi povinnosť uzavrieť písomnú zmluvu o vedení účtu. Účinnosťou zákona č. 566/2001 Z.z. (t.j. dňa 1.1.2002) došlo k zrušeniu účinnosti zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch a teda aj ustanovenia § 56 ods. 7 zákona o cenných papieroch.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní úspešný, priznal mu nárok na plnú náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej, s tým, že o výške náhrady trov rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu žalobcu zamietnuť, dôvodiac tým že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a popiera jej základné práva, nezohľadňuje podstatné argumenty, je nesprávne, nespravodlivé, vykonštruované. Vytýkala súdu prvej inštancie, že nevzal vôbec do úvahy jej argumenty uvedené na predchádzajúcich pojednávaniach, nezohľadnil jej postavenie ako fyzickej osoby nepodnikateľa a ani námietku premlčania, nezohľadnil neprimeranosť sumy požadovanej žalobcom za službu bez pridanej hodnoty za fakturované obdobia, nezohľadnil odporúčanie NS SR vydané v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/42/2015 z 8. júna 2016, Príloha č. 1), ani desiatky rozhodnutí v rovnakej veci, kde občan súdny spor vyhral. Vo svojom rozhodnutí nevzal na vedomie vyjadrenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.juna 2018 (4Co/176/2017), nezaoberal sa odporúčaniami v uznesení, ignoroval jej argumenty a znevýhodnené postavenie, naopak celú žalobu otočil proti nej. Uviedla, že vzťah medzi ňou fyzickou osobou, nepodnikateľom vznikol podľa zákona 600/1992 Zb., podľa ktorého stredisko malo zriaďiť účet občanom bezodplatne, výmenou za Kupónovú knižku, a na ostatné spoplatňované činnosti potrebovalo zmluvu. Ak teda súd prvej inštancie argumentuje tým, že sa riadi pôvodným zákonom o Centrálny depozitár, potom sa musí riadiť týmto zákonom aj vo veci vyberania poplatkov, kde zákon jednoznačne hovorí, že na spoplatnenie tejto činnosti je potrebná zmluva. Pokiaľ nebola zmluva, nemá žalobca podľa nej právo podľa tohto zákona spoplatňovať vedenie účtu akcionárovi z Kupónovej privatizácie. Nie je možné argumentovať spôsobom, že si navrhovateľ z každého z dvoch zákonov vyberie ustanovenie, ktoré sa mu práve hodí pre dosiahnutie svojho cieľa. Podľa § 56 ods. 7 zákona 600/1992 činnosť podľa odseku 1 písm. c) podľa § 58 ods. 1 a § 60 ods. 1 vykonáva stredisko bezplatne. Ostatné činnosti vykonáva stredisko za odplatu na základe zmluvy. Za nesprávny považovala názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého posúdil spravovanie predmetného vzťahu podľa Obchodného zákonníka na základe § 58 ods. 5 zákona 600/92 Zb. za súčasnej argumentácie, že došlo k zániku platnosti ustanovenia § 56 ods. 7 toho istého zákona. Účinnosťou zákona 566/2001 Z.z došlo k zrušeniu zákona 600/1992 Z.z a teda aj ustanovenia § 58 ods. 5. Prechodné ustanovenie § 161 nového zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, podriadilo správu právneho vzťahu pod novú právnu úpravu. Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch sa v zmysle § 161 jeho ustanoveniami spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím jeho účinnosti Súčasne po presunutí cenných papierov z účtu zriadeného podľa dovtedajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105, účet majiteľa zriadený podľa dovtedajších predpisov zanikol. Ustanovenie § 105 ods. 5 presne určuje okruh vzťahov, ktoré sa podriaďujú Obchodnému zákonníku. Použitie takéhoto odkazu na iné vzťahy, ktoré v ňom uvedené zákonné podmienky nespĺňajú, je neprípustné. Zákon neustanovuje, že vzťah medzi majiteľom účtu a Centrálny depozitár sa podriaďuje Obchodnému zákonníku, nie som členom Centrálného depozitára, Obchodným zákonníkom sa riadi len vzťah z členom. Podľa § 104 ods. 1 ZoCP členom môže byť:

- a) obchodník s cennými papiermi, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta,
- b) zahraničný obchodník s cennými papiermi s povolením podľa § 54, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby na území Slovenskej republiky v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta,
- c) zahraničný obchodník s cennými papiermi so sídlom v členskom štáte za rovnakých podmienok ako obchodník s cennými papiermi so sídlom v Slovenskej republike,
- d) Národná banka Slovenska,

e) iný centrálny depozitár.)

Právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom (§ 105 ods. 5). Poukázala aj na ust. § 9 zákona o cenných papieroch, v zmysle ktorého ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na všetky cenné papiere, ak osobitný zákon neustanovuje inak (ods. 1). Na cenné papiere sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o hnuiteľných veciach, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak (ods. 2), právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi, ktoré sa môžu uplatňovať len voči emitentovi alebo voči inej osobou určenej právnickej osobe alebo fyzickej osobe, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o záväzkových právnych vzťahoch, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak (ods. 3). § 164a deklaruje, že zaniká účet podľa starého zákona 600/92 a účet majiteľa sa spravuje podľa § 105 zákona 566/2001Z.z.

Podľa § 164a ak má prevodca účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov, dáva tento prevodca príkaz na registráciu prevodu zaknihovaného cenného papiera členovi alebo centrálnemu depozitárovi (ods.), Centrálny depozitár vykoná účtový zápis v prospech účtu majiteľa zriadeného podľa doterajších predpisov, len ak je spôsob a postup zadávania príkazov na prevod cenných papierov v prospech tohto účtu upravený v prevádzkovom poriadku, inak tento zápis nevykoná (ods. 2), účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov sa považuje za evidenciu podľa § 99 ods. 3, ktorú centrálny depozitár vedie za odplatu. Účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov vedie centrálny depozitár. Centrálny depozitár je oprávnený zmeniť číselné označenie tohto účtu, pričom spôsob prečíslovania je povinný uverejniť v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcou burzové správy. Činnosť podľa predchádzajúcej vety je centrálny depozitár oprávnený vykonať, len ak je spôsob a postup tejto činnosti upravený v prevádzkovom poriadku (ods. 3). Centrálny depozitár je oprávnený, z dôvodu potreby vykonania úprav v systéme pre technické spracovanie údajov centrálného depozitára, zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105 a presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105 aj bez žiadosti, pričom je povinný vykonať túto činnosť bezodplatne. Túto činnosť je centrálny depozitár oprávnený vykonať, len ak je spôsob a postup tejto činnosti upravený v prevádzkovom poriadku (ods. 4). Na činnosť uvedenú v odseku 4 sa nevzťahujú ustanovenia § 18 až 27. Po presunutí cenných papierov z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105, účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov zaniká (ods. 5), ak centrálny depozitár postupoval podľa odseku 4, je povinný uverejniť spôsob, ktorým priradil číselné označenie účtu majiteľa v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcou Príloha 1 (ods. 6).

Tiež poukázala na ustanovenia § 52 ods. 1) až 4), § 53 Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľskej zmluvy, judikatúru Najvyššieho súdu SR, rozsudok NS SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014, podľa ktorej ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, rozhodnutie Ústavného súdu na sťažnosť CDCP vo veci voči rozhodnutiam súdov, kde ÚS okrem iného poukázal aj na výrazné zvýšenie poplatkov depozitárom a tiež akceptoval právny názor najvyššieho súdu SR, kde uviedol, že sa v posudzovaných veciach nejedná o záväzok podľa § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch a teda platia predpisy občianskeho práva, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/42/2015 z 8. júna 2016. Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 49/06, v ktorom sa vyslovene uvádza, že tak diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (napr. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05), rozsudky a uznesenia, v ktorých v úplne rovnakej veci a pri všade rovnakých argumentoch žalobcu súdy žaloby žalobcu CD zamietli: Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.10.2017 (sp. zn. 21Cb/130/2016 a k tomu právoplatný rozsudok z 5.7.2018 (sp. zn. 23Cb/48/2014).

Konštatovala, že základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných aj obchodnoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň zabránili tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania tým zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom na príslušnom

orgáne svoje právo nevykonala, oprávnenej osobe vzniká povinnosť vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že oprávnená osoba sa nemôže s úspechom domáhať svojho práva na súde. Dôvodné vznesenie námietky premlčania voči uplatňovanej pohľadávke nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 148/2004). Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.11.2014 sp. zn. 10Co/303/2014, uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 11.2.2016 sp. zn. 9Co/618/2015, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.4.2015 sp. zn. 26Cob/10/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 8.7.2015 sp. zn. 9Co/110/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/228/2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/824/2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/103/2017. Doposiaľ žalovaným nebolo sporované, že je majiteľom cenných papierov a ako akcionár má majetkovú účasť v príslušnej akciovej spoločnosti a podieľa sa na jej podnikaní. To však neznamená, že len z dôvodu vlastníctva akcií obchodnej spoločnosti možno považovať žalovaného za podnikateľa. Podnikaním sa podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Žalovaný nadobudol akcie zrejme preto, aby mu priniesli určitý majetkový prospech, je však nepochybné, že nevykonáva samostatne podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, lebo sám nerozhoduje o spôsobe a formách svojej podnikateľskej činnosti, keďže sa len podieľa ako akcionár na činnosti obchodnej spoločnosti, ktorá je podnikateľom. Výkon akcionárskych práv vo vzťahu k akciovej spoločnosti nemožno preto považovať za podnikanie vlastníka akcií. Žalovaný takýmto spôsobom len disponuje s vlastnými majetkovými hodnotami, nejde o jeho vlastnú obchodnú činnosť. Vzhľadom na to, že žalovaný nevyužíva služby poskytované žalobcom v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné považovať ho za spotrebiteľa a právny vzťah účastníkov konania za vzťah spotrebiteľský.

S účinnosťou od 1.4.2015 bolo ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vetu v znení: Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Najvyšší súd SR v rozsudku z 21.04.2015 sp. zn. 3M Cdo 14/2014 judikoval, že citované ustanovenie nemá prechodné ustanovenia, preto od jeho účinnosti sa toto ustanovenie vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. 19. Z uvedených dôvodov námietku premlčania nie je možné posúdiť podľa Obchodného zákonníka .pretože táto úprava je v neprospech spotrebiteľa, keďže s uplatnením Obchodného zákonníka je spojená dlhšia (štvorročná) premlčacia doba a spôsobuje menej priaznivé postavenie spotrebiteľa ako dlžníka. Prednosť preto majú ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní (§ 100 a nasl. OZ), ktoré súd prvej inštancie aj správne aplikoval na prejednávajúcu vec a dospel tak k správnejmu záveru o premlčaní žalobcom uplatňovaného nároku.

Žalovaná uviedla, že pre rozhodnutie vo veci bolo podstatné posúdenie včasnosti uplatnenia práva žalobcom na súde, preto sa odvolací súd už ďalšími dôvodmi napadnutého rozsudku a odvolacími námietkami žalobcu nezaoberal, lebo pre rozhodnutie vo veci už neboli právne významné. Keďže súdy už po dobu siedmich rokov nie sú schopné zaujať jednoznačný právny názor k žalobe, ktorá má u stoviek žalovaných rovnaké právne východisko, dávam do pozornosti aj ďalšie skutočnosti v môj prospech ako občana, ktorý má byť Ústavou SR chránený pred nespravodlivosťou. Vyjadrenia k neadekvátnosti a neobjektívnosti Cenníka služieb centrálného depozitára som už v minulosti prezentovala a zdôvodnila. Nespochybnujem právo CDCP určiť Prevádzkový poriadok ani vytvoriť cenník avšak v súlade s porovnateľnou obvyklou cenou v mieste a čase s inými subjektmi poskytujúcimi podobné služby za vedenie majetkových účtov a zároveň pri dodržiavaní povinností poskytovateľa, ktoré žiadne neplnil. Mala za to, že poskytovateľ bol povinný zo zákona č. 600/92 zaslať jej výpis z účtu. K tejto skutočnosti vôbec nedošlo. Žalobca zneužil svoje dominantné postavenie aj tým, že použil cenník za roky 2008 a 2009 retroaktívne aj na majiteľa účtu, ktorý bol zriadený zo zákona v roku 1993. Spoplatňovanie účtu nebolo zverejnené pred zriadením účtu a majiteľ účtu nemal možnosť sa oboznámiť s poplatkami a ich výškou pred uzatvorením vzťahu z CDCP (SCP). Takéto konanie dodávateľa služby -vedenie majetkového účtu, patrí medzi neprijateľné podmienky. Bez predchádzajúceho upozornenia klientov mnohonásobne navýšil cenu služby, ku ktorej nepridal vôbec žiadnu hodnotu proti predchádzajúcemu obdobiu, kedy poplatky boli v desiatkach korún slovenských, resp. dlho bezodplatné a teda aj mnou akceptovateľné. Žiadny zákon nehovorí, že ja musím prijať plnenie s akým nesúhlasím a nič ma nezaväzuje a neprikazuje mi platiť za službu, neadekvátne spoplatňovanú. Výšku poplatkov som nenamietala je jediná odpoveď. Namietali ju spolu všetci akcionári tak výrazne až neprimeranosť týchto poplatkov potvrdila vláda SR a reagovala na ne tým, tým že umožnila občanom likvidné akcie

vytunelovaných podnikov darovať a prebrala na seba poplatky za občanov zákonom V tých rokoch predsa vyhlásenia verejných činiteľov boli jednoznačné, musíme oslobodiť občanov od neúmerných poplatkov za vytunelované podniky.

Uviedla tiež, že súd prvej inštancie sa neriadil právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v jeho predchádzajúcom rozhodnutí a ktorým bol viazaný a nevysporiadal sa so ňou vznesenou námietkou premlčania. Poplatky za vedene účtu žalobcom považovala za neoprávnené vzhľadom na ich neobvyklú cenu, rovnako aj z dôvodu premlčania.

13. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej nesúhlasil s vyjadrením žalovanej uvedeným v odvolaní a nepovažoval ho za dôvodné. Na rozdiel od žalovanej považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o dôvodnosti žaloby. Je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú (ako aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, pričom aj spravodlivé. Právne závery prvostupňového súdu sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a vyplývajú z interpretácii súdneho rozhodnutia. Vo veci nie je sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol na základe kupónovej privatizácie podľa zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, konkrétne na základe § 58 ods. 1, ktorý určil, že žalobca zriadi účet každému kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie. Rovnako nemôže byť sporné, že tento zákon prostredníctvom ustanovenia § 58 ods. 5 definoval tento vzťah ako obchodnoprávny a ako žalovaná správne uvádza prostredníctvom § 56 ods. 7 službu vedenia evidencie zaknihovaných cenných papierov ako bezodplatnú. Prijatím zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách (ZoCP) došlo k výraznej zmene poskytovania služby vedenia účtov cenných papierov. Z tejto služby sa stala komerčná služba za odplatu, ktorú môžu poskytovať aj iné subjekty ako žalobca - jeho členovia (banky, obchodníci s cennými papiermi, iné depozitáre). Aj týmto novým subjektom nový zákon vo vzťahu k ich klientom fyzické osoby nevynímajúc v ust. § 105 ods. 5 priznal obchodnoprávny charakter. Uvedené vyplýva z povahy cenných papierov, ktoré nie sú bežným spotrebným tovarom, ale investičným nástrojom obchodovania na kapitálovom trhu, čo potvrdzuje aj ustanovenie § 261 ods.6 písm. c) Obchodného zákonníka, ktoré radi zmluvy o cenných papieroch k absolútnym obchodom. Okrem nového nastavenia vedenia účtov bolo potrebné vysporiadanie s otázkou účtov z kupónovej privatizácie prostredníctvom Deviatej časti ZoCP - Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia. Poukázal na ust. § 161 ZoCP, kde sa uvádza: „Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak.“ Z uvedeného vyplýva, že § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb., ktorý definoval tento vzťah ako obchodnoprávny zostáva z dôvodu dodržania zásady zákazu retroaktivity v platnosti a bolo by tomu tak aj v prípade bezodplatnosti podľa § 56 ods. 7 toho istého zákona keby nový zákon ZoCP vo svojom ustanovení § 164a ods.3 ZoCP explicitne nevyjadril, že: „účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov sa považuje za evidenciu podľa § 99 ods.3, ktorú centrálny depozitár vedie za odplatu.“ Uvedené spočítanie bolo možné vykonať až od 1.1.2008. Týmto aj žalobca, tak ako iné subjekty dostal možnosť vykonávať službu vedenia účtu majiteľa za odplatu. Účty majiteľov z kupónovej privatizácie nezanikli, došlo len k ich transformácii, nakoľko už nemôžu byť vedené podľa pôvodného zákona. Stotožnil sa s názorom žalovanej, že ustanovenie § 105 ods. 5 sa nevzťahuje na žalobcu a žalovanú a jeho aplikácia nie je možná, nakoľko ide o ustanovenie, ktoré upravuje iné účty majiteľov, založených zmluvami, navyše medzi inými subjektmi. Nie je však správny názor, že nakoľko sa v tomto ustanovení žalobca a žalovaná nenachádza je nutné aplikovať všeobecnú občianskoprávnu úpravu. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa v tomto ustanovení nenachádza nie z dôvodu, že zákonodarca by na žalobcu a účty z kupónovej privatizácie zabudol, ani z dôvodu, že by im už nechcel priznať obchodnoprávny charakter, ale z dôvodu, že ustanovenie § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. zostalo v platnosti prostredníctvom § 161 ZoCP. V opačnom prípade, by nastala absurdná situácia, že vzťahy ostatných subjektov so svojimi klientmi by boli obchodnoprávne jedine žalobca by bol napriek obsahovej zhode (účet majiteľa) a zhode v povahe subjektov (PO vs. FO) posudzovaný podľa občianskeho zákonníka, čo by malo za následok nie len neprípustnú retroaktivitu kedy by bol vzťah ktorý bol založený ako obchodnoprávny zmenený na občianskoprávny ale aj na porušenie zásady rovnosti pred zákonom, nakoľko žalobcove nároky by boli premlčané skôr ako nároky iných subjektov v tej istej veci. Vzhľadom na absenciu zmluvy, ktorá tvorí základ spotrebiteľského vzťahu je neprípustné aplikovať akékoľvek ustanovenia spotrebiteľského charakteru. S uvedenou problematikou sa už Krajský súd v Bratislave vysporiadal, keď zamietol žalobu o

abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach Spolku na ochranu spotrebiteľov na žalobcu v súvislosti s vedením účtov cenných papierov z kupónovej privatizácie. Rovnako súd uznal cenotvorbu žalobcu v súlade so zákonom nakoľko postup jeho tvorby je v súlade so ZoCP (rozsudok č.k. 12C/2/2016-302). K uvádzaným rozhodnutiam súdov žalobca uviedol, že sa netýkajú obsahovo identických vecí nakoľko riešia vzťahy založené zväčša podľa ZoCP. Ako Najvyšší súd SR uvádza pokiaľ neexistuje v ZoCP ako osobitnom predpise pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na Obchodný zákonník (ako je to v ust. § 105 ZoCP), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný predpis občianskeho práva, avšak žalobca v tejto veci uvádza, že v prípade účtov z kupónovej privatizácie tento predpis existuje v podobe § 58 ods.5 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch. Uviedol, že pri tvorbe cenníka postupoval v súlade so ZoCP, pričom cenníky boli tvorené podľa Prevádzkového poriadku schvaľovaného Národnou bankou Slovenska, pričom Prevádzkový poriadok je v zmysle §103 ods.4 ZoCP záväzný nie len pre žalobcu ale aj žalovanú. Žalobca má za to, že postup tvorby cenníka podľa ZoCP nemôže byť v jeho rozpore, čo potvrdzujú všetky rozhodnutia súdov v tejto veci. Žalobca neupiera žalovanej právo využiť služby iného poskytovateľa, žalobca nie je monopolným poskytovateľom tejto služby, ak však žalovaná využíva služby žalobcu za stanovenú cenu, je jej povinnosťou za túto službu poskytovateľovi platiť odplatu v opačnom prípade z jej strany dochádza k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor žalobcu. Skutočnosť, aké hodnotné cenné papiere má žalovaná na svojom účte, je na investičnom rozhodnutí žalovanej a žalobca to nemá ako ovplyvniť. Žalovaná má u žalobcu do dnešného dňa vedený účet majiteľa cenných papierov. Tým, že účet nezrušila a nepreviedla svoje cenné papiere k inému poskytovateľovi akceptovala túto službu za podmienok určených žalobcom. Z uvedeného dôvodu považujeme vyjadrenia žalovanej za účelové v snahe vyhnúť sa plateniu oprávnených poplatkov. Žalobca vymáha nedoplatky za vedenie účtu majiteľov z kupónovej privatizácie niekoľko rokov a má prehľad o rozhodovaní jednotlivých súdov v tejto veci. Z celkovo takmer 3.000 konaní takmer 98% bolo rozhodnutých v prospech žalobcu. Žalobca mal za to, že vo svojom vyjadrení jednoznačne preukázal, že predmetný vzťah vznikol podľa zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, pričom ten vo svojom ustanovení § 58 jednoznačne určil, že ide o obchodnoprávny vzťah. Uvedené nie je možné nijak právne a logicky spochybníť, je jednoznačné, presvedčivé a nespochybniteľné. Akékoľvek závery alebo odôvodnenia tomu odporujúce budú v rozpore s platným právom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal žalobca za to, že jeho nárok v danom konaní bol dostatočne preukázaný a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho a vecného posúdenia veci, pričom žalobca žiada, aby odvolací súd odvolanie zamietol a napadnutý rozsudok potvrdil.

14. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorý nepovažoval za potrebné doplniť, ani zopakovať (§ 385 CSP) a vo veci rozhodol postupom podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

15. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. Odvolací súd sa pridriava svojich už v predchádzajúcich rozhodnutiach v danej veci vyslovených právnych názorov a len na zdôraznenie konštatuje, že po novelizáciách sa právna úprava evidencie cenných papierov ustálila a účet cenných papierov vedie Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s. (ďalej len „Centrálny depozitár“), za vedenie účtu mu podľa ust. § 99 ods. 8 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách náleží odplata, ktorú začal Centrálny depozitár od jednotlivých majiteľov, pre ktorých účty vedie, vymáhať už v priebehu posledných rokov. Zákon o cenných papieroch dĺžku premlčacej doby nároku na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov výslovne neupravuje; v zákone zároveň chýba odkaz, na ktorý by adresátov právnej normy jednoznačne nasmeroval na príslušný subsidiárny právny predpis, ktorým by sa problematika premlčania spravovala. Odvolací súd opätovne poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 10.11.2017 č. II.ÚS 677/2017-25, v ktorom za účelom zaujatia stanoviska z dôvodu odlišných rozhodnutí súdov akceptoval právny názor NS SR vo veci sp. zn. 1Obdo 42/2015, kde uviedol, že sa v týchto veciach jedná o záväzok zo vzťahu majiteľa účtu a žalobcu a záväzok vzniknutý ex lege, a nie o záväzok zo vzťahu uvedenom v § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch. Keďže § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch presne určuje okruh vzťahov, ktoré sa subsidiárne podriaďujú Obchodnému zákonníku, nie je prípustné analogické použitie takéhoto odkazu na vzťahy, ktoré podmienky určené zákonom nespĺňajú. Pokiaľ neexistuje v osobitnom predpise pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na právny predpis (ako je to v § 105 zákona o cenných papieroch), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný právny predpis občianskeho práva,

teda výlučne Občiansky zákonník, pokiaľ nejde o relatívny obchod. Z povahy záväzku, ktorý nespĺňa podmienky relatívneho ani absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa ust § 261 ods. 1 až 3, resp. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, keďže nevznikol na základe zmluvy, ale zo zákona, ako aj z povahy žalovaného ako subjektu bez podnikateľského charakteru vyplýva, že na daný vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a je potrebné aplikovať všeobecný predpis občianskeho práca - Občiansky zákonník. Podľa ústavného súdu ide o spotrebiteľský vzťah, preto sa aplikuje Občiansky zákonník. Vzťah medzi žalobcom ako Centrálnym depozitárom a žalovanou ako majiteľom účtu (ktorý nie je členom), je vzťahom, ktorý nie je vyjadrený v ust. § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch, preto naň nemožno vzťahovať úpravu Obchodného zákonníka., ktorá sa týka len vzťahu medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený a Centrálnym depozitárom a na právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu. Ak právny vzťah medzi žalobcom ako Centrálnym depozitárom a žalovanou ako majiteľom účtu nie je vyjadrený v ust. § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch, tak potom následne ani naň nedopadá aplikácia Obchodného zákonníka ako hmotného práva

17. Súd prvej inštancie sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu neriadil, napriek tomu, že ním bol viazaný (§ 391 ods. 2 CSP) a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na premlčanie práva žalobcu uplatneného žalobou aplikoval všeobecnú štvorročnú premlčaciu dobu podľa Obchodného zákonníka, pričom mala byť uplatnená všeobecná trojročná premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka. Keďže splatnosť prvej faktúry vystavenej žalobcom dňa 21.12.2008 bola dňa 28.2.2009, premlčacia lehota začala plynúť 1.3.2009 a uplynula 28.2.2012 (3 roky), nie 28.2.2013 (4 roky). Splatnosť druhej faktúry vystavenej žalobcom dňa 31.12.2009 bola dňa 15.2.2010, premlčacia lehota začala plynúť 16.2.2010 a uplynula 18.2.2013 (3 roky - pondelok) a nie 17.2.2014 (4 roky). Preto, keď žalovanou bola účinne vznesená námietka premlčania nároku žalobcu a tento podal žalobu na súd dňa 25.2.2013, nebolo možné žalobcovi premlčaný nárok priznať.

18. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne nesprávny podľa § 388 CSP zmenil a žalovanej, úspešnej v prvoinštančnom konaní nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal, nakoľko jej v ňom trovy nevznikli (§ 396 ods. 2, § 255 ods. 1 CSP) a nakoľko jej nevznikli trovy odvolacieho konania, hoci mala v odvolacom konaní tiež úspech, nepriznal jej nárok ani na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 C.s.p. nie je prípustné v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p.